

Антоний Тодоров

Загадката ДПС

Няколко възможни обяснения защо Движението предлага програмно правителство

Едва ли е за първи път, когато някое послание или действие от страна на ДПС предизвиква учудване и въпроси за това, какво означава. Партията на Ахмед Доган, нейният вече почетен председател, често използва този прием и най-вече често предпочита да остави тълкуването на своите действия на други, за да може евентуално отново да ги изненада. Достатъчно е само да припомним „депесарския шут“ от 1992 г., „левия завой“ от 1994-та, участието в правителството 2001 – 2009 г. или „помирителната прегръдка“ с БСП през 2013 г. Да не говорим за все така неразказаните и необяснени отлъчвания на видни фигури на Движението като Гюнер Тахир, Касим Дал или Лютви Местан. Винаги обясненията за такива събития са били недоизказани, отваряйки вратата за всевъзможни тълкувания, които се отричат едно-друго и така истината остава скрита за широката публика.

През изминалата седмица ръководството на ДПС направи поредното учудващо изявление: след като отказа да внесе заедно с БСП вота на недоверие към правителството на Бойко Борисов, но го подкрепи в гласуването, излезе с предложението за програмно правителство, макар и без непременно участие на ДПС в него. Всъщност учудващото на това предложение, което беше оповестено от заместник-председателя на партията Ахмед Ахмедов, е очевидното му разминаване с едно скорошно изявление на Ахмед Доган, че „няма такава политическа сила от опозицията, която може да поеме

отговорността за управление на страната към днешна дата“. Всъщност думите на Ахмедов са „тълкуване“ на думите на Доган: „Управляващите много грешат, като тълкуват нашата институционална подкрепа като подкрепа за стабилността на ГЕРБ. Не е! Това е една подкрепа за стабилността на нашата държава, като осигуряването на комфорт на управлението с националистите няма как да си го позволим“.

Единството на ДПС изисква труден баланс от отстъпки и заплахи. Днес най-вероятно преобладават отстъпките

Отново сме пред необходимостта от тълкуване какво всъщност означава тази поредица от не много конкретни, но силно звучащи послания от страна на ръководството на ДПС в началото на българското председателство на ЕС. В момента ДПС е в опозиция, но ако погледнем в политическата история след 1991 г., общо партията е в официална опозиция на съответното правителство 11 години от всички изтекли 26 години оттогава. През останалите 15 години или подкрепя правителството, или

е в управляващата коалиция. Като общ резултат в тази насока ДПС има с какво да се похвали. Да припомним също и значителното присъствие на партията в местната власт – 1 кмет на областен град (от 28) и 33 кметове на общини (от 265).

Едно възможно обяснение на тази поредица от послания е, че ДПС се самопредлага като възможен политически (а защо не и коалиционен) партньор на ГЕРБ. Условието е Бойко Борисов да се откаже от съюза си с „Обединени патриоти“, които за ДПС са очевидно съвсем неприемливи. Затова и в последните изявления се съдържа изразът „демонтаж“ на управлението, било чрез избори, било чрез предоговаряне. Разбира се, лидерите на Движението са реалисти и едва ли си представят, че ГЕРБ ще сменят коалиционните си партньори с ентузиазъм, независимо от действителните си различия с „патриотите“. ГЕРБ вероятно има не по-малки различия и с ДПС, поне на заявеното равнище на политическото говорене. Защото „зад кулисите“ не е никак ясно дали Делян Пеевски, все още депутат от ДПС, не продължава да бъде „топлата връзка“ между Доган и Борисов. Затова се предлага идеята за „програмно правителство“, без доминираща партия, но с подкрепата на повечето партии от парламента, като „Патриотите“ бъдат изолирани.

Друго възможно обяснение, което не противоречи непременно на първото, е, че ДПС демонстрира дистанция от БСП. Не че публично се отказва от „тройната коалиция“ през 2005 – 2009-а или от коалицията

СНИМКА БГА

ВТОРИТЕ КАТО ПЪРВИ: Не лидерът на ДПС Мустафа Карадайъ (на снимката), а заместникът му Ахмед Ахмедов, който се смята за следващия председател на партията, обяви идеята за програмно правителство

сътс социалистите от 2013 – 2014 г., но показва, че в днешно време не е склонно да ги повтори. Освен това

партийното ръководство си дава сметка, че ентузиазмът на БСП за такова повторение е нищожен. Такава

демонстрирана дистанция вероятно търси да успокои ГЕРБ – ДПС няма да играе ролята на посредник между двете големи партии.

Някои наблюдатели видяха в това и жестна помирение към отцепниците, организирани в поне три малки, но действително съществуващи политически партии. ДПС загуби през 2017 г. 170 000 гласа в сравнение с 2014 г. А сега изглежда невъобразимо далече от рекордния си резултат от над 600 000 гласа от парламентарните избори през 2009 г. Единственият начин да си върне поне част от изгубеното е, ако се опита да приобщи под някаква форма отцепниците или поне част от тях. Доган вероятно разбира добре, че поддържането на единството на ДПС изисква истинско майсторство на трудния баланс от отстъпки и заплахи. Днес, най-вероятно, в разбиранието му преобладават отстъпките. **И**